

Morts a Barcelona per lesions per accident de trànsit l'any 2010

C S B Consorci Sanitari de Barcelona

En col·laboració amb l'Institut de Medicina Legal de Catalunya (IMLC)

Edició de l'informe

Elena Santamariña i Catherine Pérez

Codificació de les lesions

Dolores Martos

Agraïments:

Professionals del Registre Civil

**Personal del Servei de Patologia Forense de l'IMLC a Barcelona,
i en particular al Dr Josep Castella, Cap del Servei de Patologia Forense.**

Barcelona, abril 2011

Índex del document

Objectiu	6
Fonts d'informació	6
Descripció de les persones mortes a Barcelona per lesions per accident de trànsit el 2010.....	7
Variables sociodemogràfiques	7
Tipus d'usuari.....	8
Moment i lloc de la col·lisió i de la defunció	9
Tipus de col·lisió.....	11
Tipus de lesió i regió anatòmica afectada.....	11
Evolució de les persones mortes a Barcelona per lesions per accident de trànsit del 1997 al 2010.....	14

Índex de taules

Taula 1.	Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons edat, país d'origen i lloc de residència, en homes i dones. Barcelona, 2010.	7
Taula 2.	Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons tipus d'usuari, en homes i dones. Barcelona, 2010.....	8
Taula 3.	Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons tipus d'usuari i edat, en homes i dones. Barcelona, 2010.....	9
Taula 4.	Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons dia, mes i lloc de la col·lisió i lloc de la defunció, en funció del tipus d'usuari. Barcelona, 2010.	10
Taula 5.	Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons el tipus de col·lisió, en funció del sexe. Barcelona, 2010.....	11
Taula 6.	Tipus de lesió i regió anatòmica afectada de les persones mortes per lesions per accident de trànsit segons tipus d'usuari. Homes. Barcelona, 2010.	12
Taula 7.	Tipus de lesió i regió anatòmica afectada de les persones mortes per lesions per accident de trànsit segons tipus d'usuari. Dones. Barcelona, 2010.	13

Índex de figures

Figura 1. Nombre de persones mortes per lesions per accident de trànsit. Barcelona, 1997-2010.	14
Figura 2. Nombre de persones mortes per lesions per accident de trànsit en funció del tipus d'usuari. Barcelona, 1997-2010.	15
Figura 3. Percentatge de persones mortes per lesions per accident de trànsit en funció del tipus d'usuari. Barcelona, 1997-2010.	16

Objectiu

Descriure les característiques de les persones mortes a Barcelona per lesions per accident de trànsit l'any 2010, en funció de variables sociodemogràfiques, variables sobre el tipus i circumstàncies de l'accident, així com sobre les lesions. I descriure la seva evolució del 1997 al 2010.

Fonts d'informació

- Informació del banc de dades del Servei de Patologia Forense del Institut de Medicina Legal de Catalunya (IMLC).
- Informació de l'IMLC específica pels lesionats de trànsit.
- Full de defunció del registre civil.
- Registre d'accidents i lesionats de trànsit de la Guardia Urbana de Barcelona.

Descripció de les persones mortes a Barcelona per Lesions per accident de trànsit el 2010

Variabls sociodemogràfiques

A la Taula 1 s'observa l'edat, el país d'origen i el lloc de residència de les persones mortes a Barcelona per lesions per accident de trànsit l'any 2010, en funció del sexe. En total hi va haver 63 morts per lesions per accident de trànsit, el 73% (46) dels quals van ser homes i el 27% (17) dones. En les dones respecte els homes, hi ha una major proporció de majors de 59 anys i de noies de 15 a 17 anys, amb una mediana d'edat de 70 anys davant dels 40 anys dels homes. El 58,7% dels morts eren residents a la ciutat, el 30,2% a altres municipis de la província de Barcelona, el 4,8% residents a altres províncies d'Espanya i el 3,2% residents a l'estranger. El 28,6% foren d'origen estranger.

Taula 1. Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons edat, país d'origen i lloc de residència, en homes i dones. Barcelona, 2010.

		Home			Dona			Total	
		n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% col
Edat	0-14 anys	3	100	6,5	0	-	-	3	4,8
	15-17 anys	1	50,0	2,2	1	50,0	5,9	2	3,2
	18-35 anys	16	88,9	34,8	2	11,1	11,8	18	28,6
	36-64 anys	16	76,2	34,8	5	23,8	29,4	21	33,3
	>64 anys	10	52,6	21,7	9	47,4	52,9	19	30,2
País d'origen	Espanya	35	77,8	76,1	10	22,2	58,8	45	71,4
	Fora Espanya	11	61,1	23,9	7	38,9	41,2	18	28,6
Lloc de residència	Barcelona ciutat	26	70,3	56,5	11	29,7	64,7	37	58,7
	Altres municipis de Barcelona	14	73,7	30,4	5	26,3	29,4	19	30,2
	Altres províncies d'Espanya	3	100	6,5	0	-	-	3	4,8
	Estranger	1	50,0	2,2	1	50,0	5,9	2	3,2
	Desconegut	2	100	4,3	0	-	-	2	3,2
Total		46	73,0	100	17	27,0	100	63	100

Tipus d'usuari

El 47,6% de les persones mortes a Barcelona per lesions per accident de trànsit el 2010 eren vianants i el 28,6% conductores de vehicles de dues rodes a motor, el 6,3% conductores de turisme, el 4,8% passatgeres de turisme, el 3,2% passatgeres de vehicles de dues rodes a motor i el 6,3% usuàries de bicicleta. El tipus d'usuari més freqüent en les dones van ser vianants (82,4%) i en canvi en els homes conductors de vehicles de dues rodes a motor i en segon lloc vianants (37% i 34,8% respectivament). (Taula 2)

Taula 2. Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons tipus d'usuari, en homes i dones. Barcelona, 2010.

		Home			Dona			Total	
		n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% col
Usuari	Conductors de turisme	4	100	8,7	0	-	-	4	6,3
	Passatgers de turisme	3	100	6,5	0	-	-	3	4,8
	Conductors de V2RM	17	94,4	37,0	1	5,6	5,9	18	28,6
	Passatgers de V2RM	2	100	4,3	0	-	-	2	3,2
	Usuaris de bicicleta	2	50,0	4,3	2	50,0	11,8	4	6,3
	Vianant atropellat	16	53,3	34,8	14	46,7	82,4	30	47,6
	Desconegut	2	100	4,3	0	-	-	2	3,2

A la Taula 3 s'observa la distribució del tipus d'usuari en funció de l'edat, en homes i en dones. En els homes hi va haver un usuari de bicicleta i dos vianants atropellats menors de 15 anys, i un passatger de turisme de 16 anys. En les dones no hi va haver cap persona morta menor de 15 anys, però va morir una conductora de vehicle de dues rodes a motor de 16 anys. En el grup de 18 a 35 anys, els homes eren majoritàriament conductors de vehicles de dues rodes a motor (60%) i de turisme (26,7%), i de les dues dones d'aquesta franja d'edat que van morir, una era usuària de bicicleta i l'altre vianant atropellada. En el grup de 36 a 64 anys, el 50% dels homes eren conductors de vehicles de dues rodes a motor i el 31,3% vianants atropellats. En canvi en les dones el 80% eren vianants atropellades. I finalment en el grup de majors de 64 anys, tan els homes com les dones eren tots vianants atropellats.

Taula 3. Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons tipus d'usuari i edat, en homes i dones. Barcelona, 2010.

	0-14 anys			15-17 anys			18-35 anys			36-64 anys			>64 anys			Total	
	n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% col
HOMES																	
Conductors de turisme	0	-	-	0	-	-	4	100	26,7	0	-	-	0	-	-	4	9,1
Passatgers de turisme	0	-	-	1	33,3	100	1	33,3	6,7	1	33,3	6,3	0	-	-	3	6,8
Conductors de V2RM	0	-	-	0	-	-	9	52,9	60,0	8	47,1	50,0	0	-	-	17	38,6
Passatgers de V2RM	0	-	-	0	-	-	1	50,0	6,7	1	50,0	6,3	0	-	-	2	4,5
Usuaris de bicicleta	1	50,0	33,3	0	-	-	0	-	-	1	50,0	6,3	0	-	-	2	4,5
Vianant atropellat	2	12,5	66,7	0	-	-	0	-	-	5	31,3	31,3	9	56,3	100	16	36,4
TOTAL	3	6,8	100	1	2,3	100	15	34,1	100	16	36,4	100	9	20,5	100	44	100
DONES																	
Conductors de turisme	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-
Passatgers de turisme	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-
Conductors de V2RM	0	-	-	1	100	100	0	-	-	0	-	-	0	-	-	1	5,9
Passatgers de V2RM	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-	-	0	-
Usuaris de bicicleta	0	-	-	0	-	-	1	50,0	50,0	1	50,0	20,0	0	-	-	2	11,8
Vianant atropellat	0	-	-	0	-	-	1	7,1	50,0	4	28,6	80,0	9	64,3	100	14	82,4
TOTAL	0	-	-	1	5,9	100	2	11,8	100	5	29,4	100	9	52,9	100	17	100

Moment i lloc de la col·lisió i de la defunció

A la Taula 4 s'observa la distribució de les persones mortes a Barcelona per lesions per accident de trànsit el 2010, en funció del dia i mes en el que va tenir lloc la col·lisió. El dia de la setmana amb major freqüència de morts va ser el dissabte amb el 19% de les persones mortes. I els mesos amb major freqüència de morts va ser abril i juliol amb un 14,3% cada un. També s'observa la distribució dels morts en funció del lloc de la col·lisió i de la defunció. En el 75,8% dels casos, la col·lisió va tenir lloc a Barcelona i en el 22,6% va tenir lloc fora de Barcelona, però el lesionat va ser traslladat a un Hospital de Barcelona on va morir. El 25,4% de les persones van morir al lloc de l'accident i el 74,6% van morir al centre d'assistència.

Taula 4. Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons dia, mes i lloc de la col·lisió i lloc de la defunció, en funció del tipus d'usuari. Barcelona, 2010.

	Usuaris de turisme			Usuaris V2RM			Usuaris de bicicleta			Vianants atropellats			Total	
	n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% col
Dia col·lisió	0	-	-	3	33,3	15,0	0	-	-	5	55,6	16,7	9	
Dilluns	1	14,3	14,3	5	71,4	25,0	0	-	-	1	14,3	3,3	7	14,3
Dimarts	0	-	-	2	33,3	10,0	0	-	-	4	66,7	13,3	6	11,1
Dimecres	1	11,1	14,3	3	33,3	15,0	2	22,2	50,0	3	33,3	10,0	9	9,5
Dijous	0	-	-	2	25,0	10,0	0	-	-	6	75,0	20,0	8	14,3
Divendres	3	25,0	42,9	3	25,0	15,0	1	8,3	25,0	5	41,7	16,7	12	12,7
Dissabte	0	-	-	2	25,0	10,0	1	12,5	25,0	4	50,0	13,3	8	19,0
Diumenge	2	50,0	28,6	0	-	-	0	-	-	2	50,0	6,7	4	12,7
Desconegut	0	-	-	3	33,3	15,0	0	-	-	5	55,6	16,7	9	6,3
Mes col·lisió														
Gener	0	-	-	2	50,0	10,0	0	-	-	2	50,0	6,7	4	6,3
Febrer	0	-	-	2	33,3	10,0	0	-	-	4	66,7	13,3	6	9,5
Març	0	-	-	4	66,7	20,0	0	-	-	2	33,3	6,7	6	9,5
Abril	1	11,1	14,3	3	33,3	15,0	1	11,1	25,0	3	33,3	10,0	9	14,3
Maig	0	-	-	0	-	-	0	-	-	3	100	10,0	3	4,8
Juny	0	-	-	0	-	-	1	50,0	25,0	1	50,0	3,3	2	3,2
Juliol	1	11,1	14,3	2	22,2	10,0	1	11,1	25,0	4	44,4	13,3	9	14,3
Agost	2	50,0	28,6	1	25,0	5,0	0	-	-	1	25,0	3,3	4	6,3
Setembre	1	25,0	14,3	2	50,0	10,0	0	-	-	1	25,0	3,3	4	6,3
Octubre	0	-	-	1	25,0	5,0	1	25,0	25,0	2	50,0	6,7	4	6,3
Novembre	0	-	-	3	50,0	15,0	0	-	-	3	50,0	10,0	6	9,5
Desembre	0	-	-	0	-	-	0	-	-	2	100	6,7	2	3,2
Desconegut	2	50,0	28,6	0	-	-	0	-	-	2	50,0	6,7	4	6,3
Lloc col·lisió														
BCN	3	6,4	42,9	18	38,3	90,0	3	6,4	75,0	23	48,9	76,7	47	75,8
Fora de BCN	3	21,4	42,9	2	14,3	10,0	1	7,1	25,0	7	50,0	23,3	14	22,6
Desconegut	1	100	14,3	0	-	-	0	-	-	0	-	-	1	1,6
Lloc defunció														
Hospital	5	10,6	71,4	10	21,3	50,0	4	8,5	100	26	55,3	86,7	47	74,6
Lloc accident	2	12,5	28,6	10	62,5	50,0	0	-	-	4	25,0	13,3	16	25,4
Total	7	11,1	100	20	31,7	100	4	6,3	100	30	47,6	100	2	100

Tipus de col·lisió

A la Taula 5 s'observa el tipus de col·lisió en el que hi ha hagut alguna persona morta. El 47,6% de les persones mortes per lesions per accident de trànsit van patir un atropellament, el 20,6% una col·lisió fronto-lateral i el 6,3% un xoc contra un obstacle fix, essent els tres tipus de col·lisió més freqüents. Tant en homes com en dones, els dos tipus de col·lisió més freqüents van ser els atropellaments (37% i 76,5% respectivament) i les col·lisions fronto-laterals (23,9% i 15,4% respectivament), però a més, en els homes va ser freqüent el xoc contra obstacle fix (8,7%).

Taula 5. Persones mortes per lesions per accident de trànsit segons el tipus de col·lisió, en funció del sexe. Barcelona, 2010.

	Home			Dona			Total	
	n	% fila	% col	n	% fila	% col	n	% col
Atropellament	17	56,7	37,0	13	43,3	76,5	30	47,6
Abast+Atropellament	1	100	2,2	0	-	-	1	1,6
Col·lisió frontal	1	100	2,2	0	-	-	1	1,6
Col·lisió fronto-lateral	11	84,6	23,9	2	15,4	11,8	13	20,6
Col·lisió fronto-lateral+altre	1	100	2,2	0	-	-	1	1,6
Abast	1	100	2,2	0	-	-	1	1,6
Xoc contra obstacle fix	4	100	8,7	0	-	-	4	6,3
Bolcada (més de dues rodes)	1	100	2,2	0	-	-	1	1,6
Caiguda (2 rodes)	1	100	2,2	0	-	-	1	1,6
Desconegut	8	80,0	17,4	2	20,0	11,8	10	15,9

Tipus de lesió i regió anatòmica afectada

A les Taula 6 i Taula 7 s'observa els tipus de lesió i la regió anatòmica afectada de les persones mortes a Barcelona per lesions per accident de trànsit el 2010, en funció del tipus d'usuari, en homes i dones respectivament. Els percentatges expressen la proporció de morts que han patit alguna lesió de cada tipus i a cada regió. Per exemple, el 90,9% dels homes morts per lesions per accident de trànsit han patit alguna fractura.

En ambdós sexes i en tots els tipus d'usuaris, els tipus de lesió més freqüents són les lesions internes, presents en el 95,5% dels homes i en el 88,2% de les dones, les fractures, presents en el 90,9% dels homes i en el 88,2% de les dones, i les contusions, presents en el 75% dels homes i en el 94,1% de les dones.

Les regions anatòmiques més freqüentment afectades, en ambdós sexes i en la majoria de tipus d'usuaris, són el tors, amb un 93,2% d'homes i un 88,2% de dones amb alguna lesió en aquesta regió, la regió cerebral, amb un 68,2% d'homes i un 76,5% de dones, i altres regions del cap, amb un 52,3% d'homes i un 82,4% de dones.

En els homes usuaris de turisme, el tors i les extremitats superiors són les regions més freqüentment afectades (100% i 71,4%). En els homes usuaris de vehicles de dues rodes a motor, les més freqüentment afectades són el tors (100%), la regió cerebral i altres regions del cap (61,1% i 66,7%) i les extremitats inferiors (61,1%). En els vianants atropellats, tant en homes com en dones, el tors (86,7% i 85,7%) i en segon lloc la regió cerebral (80% i 78,6%) són les regions més freqüentment afectades, així com també altres regions del cap en les dones (78,6%).

Taula 6. Tipus de lesió i regió anatòmica afectada de les persones mortes per lesions per accident de trànsit segons tipus d'usuari. Homes. Barcelona, 2010.

		Usuaris de turisme		Usuaris de V2RM		Usuaris de bicicleta		Vianant atropellat		Total	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Tipus de lesió	Fractures	6	85,7	17	94,4	2	100	13	86,7	40	90,9
	Luxacions	1	14,3	0	-	0	-	0	-	1	2,3
	Internes	6	85,7	17	94,4	2	100	15	100	42	95,5
	Ferides	1	14,3	9	50,0	1	50,0	3	20,0	14	31,8
	Afectació de vasos	2	28,6	3	16,7	1	50,0	1	6,7	7	15,9
	Contusions	5	71,4	14	77,8	2	100	10	66,7	33	75,0
Regió anatòmica afectada	Regió cranial (cerebral)	4	57,1	11	61,1	2	100	12	80,0	30	68,2
	Altres regions cap, cara i coll	4	57,1	12	66,7	0	-	6	40,0	23	52,3
	Lesió medul·lar	1	14,3	3	16,7	0	-	0	-	4	9,1
	Columna vertebral	2	28,6	4	22,2	0	-	4	26,7	11	25,0
	Tors	7	100	18	100	1	50,0	13	86,7	41	93,2
	Extremitats superiors	5	71,4	9	50,0	1	50,0	7	46,7	23	52,3
	Extremitats inferiors	3	42,9	11	61,1	0	-	8	53,3	24	54,5

Els percentatges són per columna i sumen més del 100% ja que una mateixa persona pot tenir més d'un tipus de lesió i més d'una regió anatòmica afectada. V2RM: Vehicles de dues rodes a motor. El total no correspon a la suma dels tipus d'usuaris perquè falten les persones de les que es desconeix el tipus d'usuari.

Taula 7. Tipus de lesió i regió anatòmica afectada de les persones mortes per lesions per accident de trànsit segons tipus d'usuari. Dones. Barcelona, 2010.

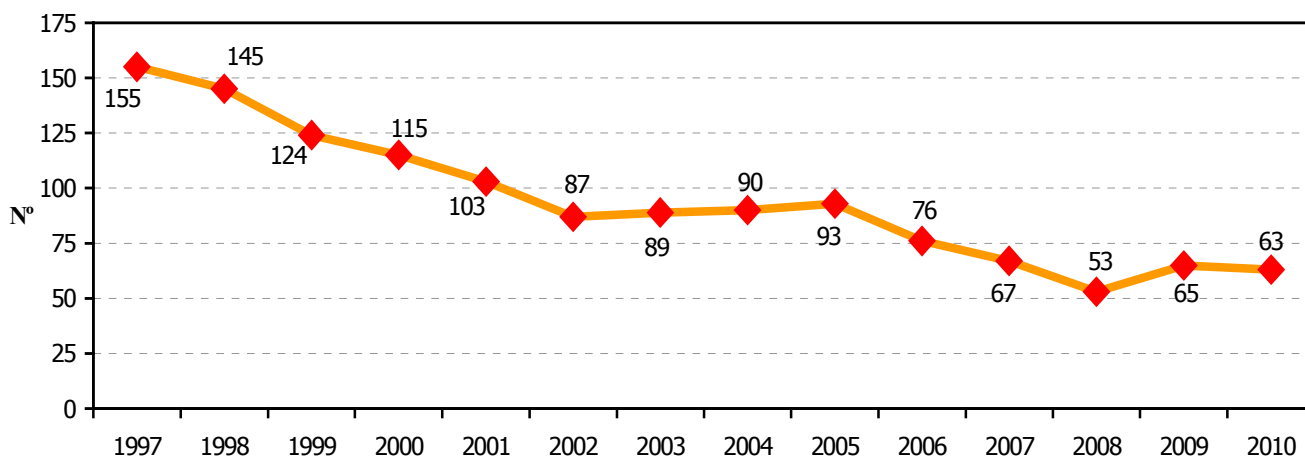
		Usuaris de V2RM		Usuaris de bicicleta		Vianant atropellat		Total	
		n	%	n	%	n	%	n	%
Tipus de lesió	Fractures	1	100	2	100	12	85,7	15	88,2
	Internes	1	100	2	100	12	85,7	15	88,2
	Ferides	1	100	1	50,0	6	42,9	8	47,1
	Afectació de vasos	0	-	1	50,0	0	-	1	5,9
	Contusions	1	100	2	100	13	92,9	16	94,1
Regió anatòmica afectada	Regió cranial (cerebral)	1	100	1	50,0	11	78,6	13	76,5
	Altres regions cap, cara i coll	1	100	2	100	11	78,6	14	82,4
	Lesió medul·lar	0	-	0	-	2	14,3	2	11,8
	Columna vertebral	0	-	1	50,0	2	14,3	3	17,6
	Tors	1	100	2	100	12	85,7	15	88,2
	Extremitats superiors	1	100	1	50,0	8	57,1	10	58,8
	Extremitats inferiors	1	100	1	50,0	10	71,4	12	70,6

Els percentatges són per columna i sumen més del 100% ja que una mateixa persona pot tenir més d'un tipus de lesió i més d'una regió anatòmica afectada. V2RM: Vehicles de dues rodes a motor. El total no correspon a la suma dels tipus d'usuaris perquè falten les persones de les que es desconeix el tipus d'usuari.

Evolució de les persones mortes a Barcelona per Lesions per accident de trànsit del 1997 al 2010

La figura 1 mostra l'evolució del nombre de morts per lesions de trànsit a la ciutat de Barcelona des del 1997 al 2010. S'observa una forta tendència descendent del 1997 al 2002, amb una reducció del 44% en el nombre de morts. Després de tres anys d'estabilitat (2002-2005), es torna a observar un fort descens amb una reducció del 43% en el nombre de morts del 2005 al 2008. El 2009 hi ha un augment del 22,6% respecte a l'any anterior, però el 2010 es torna a observar un petit descens. En total, en el període 1997-2010, s'ha reduït el nombre de persones mortes per lesió de trànsit en un 59%.

Figura 1. Nombre de persones mortes per lesions per accident de trànsit. Barcelona, 1997-2010.

A la Figura 2 i la Figura 3 s'observa l'evolució en el nombre i la proporció de lesionats morts segons tipus d'usuari, del 1997 al 2009. Destaca l'augment en la proporció d'usuaris de vehicles de dues rodes a motor, a partir del 2003 però sobretot del 2005 al 2008 superant la proporció de vianants, tot i que el 2009 i el 2010 ha anat disminuint. També destaca la tendència creixent de la proporció de vianants des de 2005 i dels usuaris de bicicleta des de 2003, especialment aquest últim any en les bicicletes. En canvi, hi ha hagut una important disminució de la proporció d'usuaris de

turisme morts a partir de 2005, arribant al 0% el 2008, però augmentant fins el 11,9% el 2009, tot i que en l'últim any s'ha mantingut estable.

Figura 2. Nombre de persones mortes per lesions per accident de trànsit en funció del tipus d'usuari. Barcelona, 1997-2010.

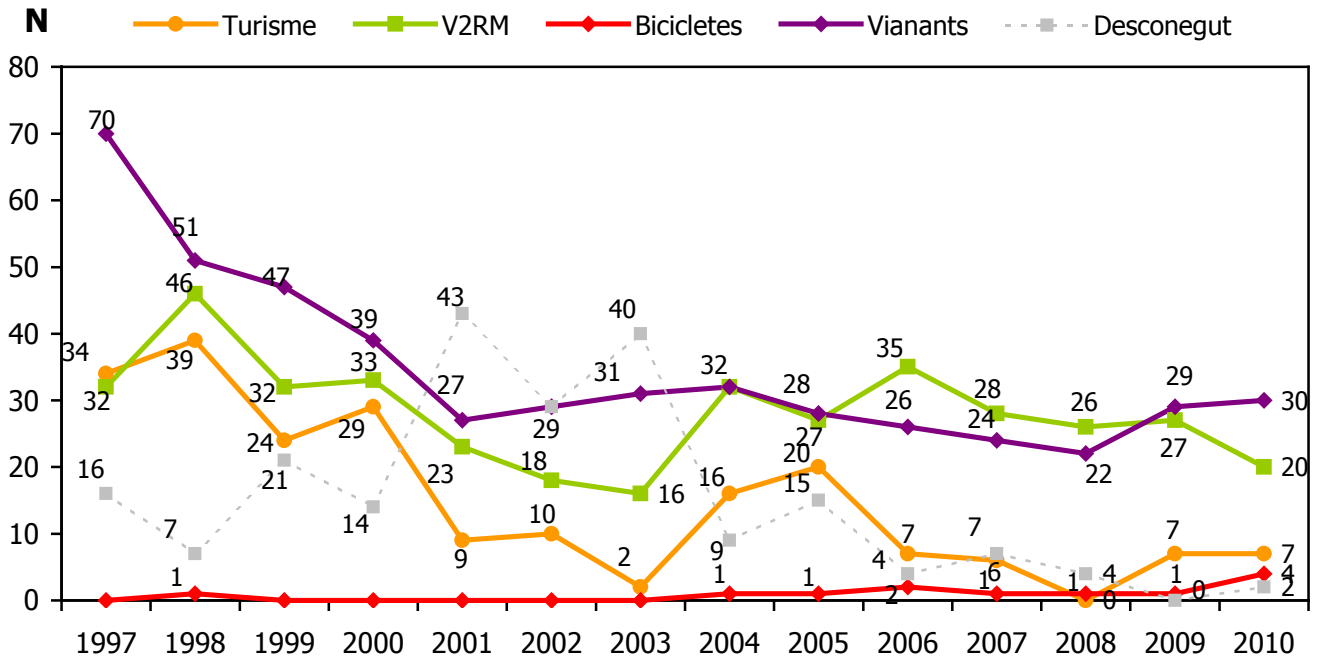

Figura 3. Percentatge de persones mortes per lesions per accident de trànsit en funció del tipus d'usuari. Barcelona, 1997-2010.

